

Sygn. akt *IV U 13/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Krzywonos

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku B. R.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanego przez P. Terenową w J.

o rentę rolniczą

na skutek odwołania B. R.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanego przez P. Terenową w J.

z dnia 18/11/2016 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanego przez P. Terenową w J. z dnia 18/11/2016 r , znak: (...) w ten sposób, że przyznaje B. R. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym poczynając od dnia 30 września 2016r na trwale oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt: IV U 13/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 marca 2018r.

Decyzją z dnia 18.XI.2016r. znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowany przez P. Terenową w J. rozpoznając wniosek B. R. z dnia 30.IX. 2016r. odmówił mu prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, powołując się w treści uzasadnienia na orzeczenie Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 16.XI.2016r., w którym nie uznano wnioskodawcy za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł B. R. , wskazując, że jego stan zdrowia uległ pogorszeniu i wniósł o przyznanie prawa do renty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

B. R. posiadał prawo do zasiłku chorobowego od 22.III.2016r do 17.IX.2016r . W dniu 30.IX.2016r złożył wniosek o przyznanie prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym .

(Dowód : dokumentacja w aktach organu rentowego k. 350, 353)

Orzeczeniem lekarza rzeczoznawcy KRUS z dnia 25.X. 2016 r. wnioskodawca został uznany za okresowo całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym do października 2017 r. Wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji. W ponownym badaniu Komisja Lekarska Kasy orzeczeniem z dnia 16.XI. 2016 r. uznała, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

(Dowód : dokumentacja w aktach organu rentowego)

W celu ustalenia stanu zdrowia wnioskodawcy, w szczególności czy jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, kiedy powstała ta niezdolność do pracy, a także czy niezdolność do pracy ma charakter trwały czy okresowy, Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu okulistyki, neurologii, chirurgii-ortopedii oraz kardiologii.

Biegli sądowi z zakresu kardiologii, neurologii w opinii łącznej z dnia 19.IV. 2017 r. wydanej na podstawie dokumentacji medycznej zawartej w aktach sądowych, dokumentacji dostarczonej przez wnioskodawcę oraz badania klinicznego stwierdzili u badanego zespół bólowy kręgosłupa na tle zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa w odcinku szyjnym i lędźwiowym z objawami korzeniowymi , ciśnienie dobrze kontrolowane .

W ocenie biegłych odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym z przyczyn neurologicznych. Biegły z zakresu neurologii stwierdził ,iż schorzenie to powoduje całkowitą niezdolność do pracy do 31.XII.2017r / k. 15,16 / .

Biegły kardiolog nie stwierdził niezdolności do pracy .

Biegły okulista nie stwierdził całkowitej niezdolności do pracy / k. 31,32/.

Biegły chirurg ortopeda w opinii z 16.X.2017r rozpoznał : u wnioskodawcy : zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa zaawansowane z objawami choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa piersiowego i lędźwiowego z objawami korzeniowymi o charakterze utrwalonej rwy kulszowej obustronnej , chorobę zwyrodnieniową stawów barkowych i wstępną chorobę zwyrodnieniową bioder i zaopiniował ,że dolegliwości te uniemożliwiają wnioskodawcy pracę w gospodarstwie rolnym trwale .Schorzenie ma charakter postępujący i trwale powoduje całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym. Trudno ustalić początek niezdolności / k. 25,26 / .

Sąd dał wiarę przeprowadzonej na potrzeby niniejszego postępowania opinii łącznej biegłych, albowiem są one fachowe, a ich treść oraz sposób formułowania wniosków nie budzą wątpliwości. Wspomniane opinie zawierają wszystkie konieczne elementy opiniowania, w tym odnoszą się do dokumentacji lekarskiej. Z treści opinii wynika, iż zawierają ona wszystkie konieczne elementy (wywiad uzyskany od wnioskodawcy i z zapisu dokumentacji medycznej, rezultaty własnych badań, wskazanie dokumentacji medycznej będącej przedmiotem analizy, rozpoznanie lekarskie i wniosek końcowy dotyczący niezdolności do pracy). Merytoryczna analiza również pozwala na przyznanie opinii biegłych waloru wiarygodności. Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na opinii biegłego z zakresu neurologii i chirurgii ortopedii. Opinie nie zostały zakwestionowane przez organ rentowy. Wnioski opinii zostały jednoznacznie uzasadnione, a biegli powołali się w tym zakresie szczegółowo na dokumentację lekarską oraz wyniki własnych badań. Sąd nie znalazł, żadnych podstaw do zakwestionowania opinii biegłych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

W myśl art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j.: Dz.U.2016.277), renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust. 2,
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,
- 3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Zgodnie z ust. 2 i 8, okres podlegania ubezpieczeniu wynosi dla wnioskodawcy 5 lat i powinien przypadać w ciągu 10 lat przed zgłoszeniem wniosku o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy.

W postępowaniu niniejszym kwestią sporną było ustalenie czy rozpoznane u wnioskodawcy B. R. schorzenia kwalifikują go jako osobę całkowicie niezdolną do wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Zgodnie z brzmieniem art. 21 ust. 5-7 wymienionej ustawy za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym; całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za trwałą, jeżeli ubezpieczony nie rokuje odzyskania zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym; całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za okresową, jeżeli ubezpieczony rokuje odzyskanie zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

W niniejszej sprawie, stanowisko wyrażone w decyzji organu rentowego, odmawiające przyznania wnioskodawcy prawa do renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym było nieuzasadnione. Niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uzależniona jest od stopnia naruszenia sprawności organizmu, co może być stwierdzone tylko przez lekarzy właściwych specjalności. Sąd pragnie podkreślić, iż opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku. Sąd nie może – wbrew opinii biegłych – oprzeć ustaleń faktycznych w tym zakresie na własnym przekonaniu (por. wyrok SN z dnia 14 marca 2007 r., sygn. akt III UK 130/06, wyrok SA w Rzeszowie z dnia 26.03.2013r., sygn. akt: III AUa 853/12)

Biegli lekarze sądowi z zakresu neurologii i chirurgii ortopedycznej w sposób jednoznaczny i niebudzący żadnych wątpliwości wskazali, że występujące u wnioskodawcy schorzenia są bezwzględny przeciwskazaniem do pracy fizycznej. Schorzenie jakie określił biegły chirurg ortopeda jest postępujące powodujące całkowitą niezdolność do pracy na trwałe .

Mając powyższe na uwadze, Sąd ustalił w oparciu o sporządzoną na potrzeby przedmiotowego postępowania opinię biegłego lekarza z zakresu chirurgii ortopedycznej , że wnioskodawca jest nadal całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Niezdolność ta ma charakter trwały , a jej powstania nie da się ustalić , stąd też Sąd ustalił, że wnioskodawcy przysługuje prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy za okres od 30.IX.2016r. na trwałe .Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak na wstępie.

Sąd Okręgowy pragnie również wskazać, że na mocy art. 52 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do przyznawania świadczeń z ubezpieczenia i do ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy regulujące przyznawanie i wypłatę odpowiednich świadczeń przysługujących pracownikom i członkom ich rodzin. Natomiast, zgodnie z powyższym odesłaniem, zasady przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych pracowników reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 118 ust. 1 tej ustawy, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności

niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (ust. 1a).

W ocenie Sądu organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w trybie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS gdyż dopiero w postępowaniu sądowym ostatecznie doszło do wyjaśnienia sprawy.